

for a living planet®

WWF
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh: (09) 7740 100
www.wwf.fi
www.panda.org

Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

20.10.2020

Viite: KAA 8/2019 vp

Asia: WWF:n kirjallinen lausunto, Verkkokalastus kiellettävä saimaannorpan levinneisyysalueella -kansalaisaloite

WWF kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Saimaannorppa on Saimaan alueen arvokkain ja ainutlaatuisin luonnonpiirre ja hyvin tärkeä alueen ihmisille sekä myös mm. matkailuelinkeinolle. Sen sukupuuton estäminen ja suotuisan suojelun tason saavuttaminen on paitsi itsessään äärimmäisen tärkeää, myös koko Saimaan alueen ja Suomen etu. Saimaannorpan suojelustrategian mukainen vähintään 400 norpan välitavoite vuoteen 2025 on saavutettu, mutta välitavoitteen saavuttaminen ei tarkoita, että saimaannorpan suotuisan suojelun taso olisi saavutettu. Saimaannorppa on edelleen erittäin uhanalainen.

Lausunnolla oleva kansalaisaloite verkkokalastuksen kieltämisestä saimaannorpan levinneisyysalueella on osoitus ainoan kotoperäisen nisäkkäämme arvostuksesta ja merkityksestä suomalaisille. Kansalaisaloitteen takana on erittäin aiheellinen huoli saimaannorpan tulevaisuudesta. Saimaannorpan kaksi suurinta uhkatekijää ovat kalanpyydysten aiheuttama sivusaaliskuolleisuus ja ilmastonmuutoksesta johtuva pesimämenestyksen heikkeneminen.

Näistä kahdesta pääuhkatekijästä talvien lämpenemisen aiheuttama uhka on nopeasti kasvava. Ilmastonmuutoksen uhkaan vastaamiseksi muita uhkia olisi torjuttava mahdollisimman tehokkaasti, jotta kanta voisi kasvaa niin että sen kyky vastata muuttuneeseen ilmastoon olisi parempi. Tässä tilanteessa tehokkain keino on poistaa mahdollisimman tehokkaasti kalanpyydysten aiheuttamaa sivusaaliskuolleisuutta.

Talvien lämpeneminen ilmastonmuutoksen myötä on johtanut jo nyt myös tilanteeseen, että saimaannorppakannan kokoa ja kehityssuuntaa ei voida enää arvioida niin luotettavasti kuin aikaisemmin. Esimerkiksi viime keväänä saimaannorpan pesimäolosuhteet olivat heikon lumi- ja jäätilan vuoksi erityisen hankalat, ja myös pesälaskennat jäivät aiempaa huonommin kattaviksi haastavissa olosuhteissa. Suuri osa kuuteista syntyi avojälle ja niiden selviytymisestä saatiin tietoa vain osittain.

Kansalaisaloitteessa vaadittu verkkokalastuksen täyskielto koko saimaannorpan levinneisyysalueella poistaisi yhden merkittävän saimaannorpan kannankasvua hidastavan esteen. **WWF näkee, että kiireisin lyhyen aikavälin tärkein tavoite on verkkokalastuskiellon jatkaminen heinäkuun loppuun asti ja sen säätäminen koskemaan kaikkia kalaverkkoja.** Kuuttien kalanpyydyskuolleisuus on nykyisen kaltaisen keväisen verkkokalastuskiellon voimassaoloaikana siirtynyt voimakkaasti heinäkuulle. Nykyisen, keväällä 2016 voimaan tulleen kalastusrajoitusasetuksen voimassaoloaikana on lokakuun 2020 puoliväliin mennessä ilmoitettu yhteensä 24 kalanpyydykseen kuollutta norppaa, ja näistä kuolemista puolet (12) on tapahtunut heinäkuussa.

Sekä norppien kuolleisuustilasto että alueen asukkaiden enemmistön mielipide (Etelä-Savon maakuntaliiton avoin kansalaiskysely ja WWF:n teettämä gallup vuonna 2015) ovat kiistatta sen puolesta, että verkkokalastus on kiellettävä heinäkuun loppuun asti.

Lisäksi WWF vaatii, että verkkokalastuskiellon tulee koskea myös muikkuverkkoja. Muikkuverkkojen salliminen nyt voimassa olevassa kalastusrajoitusasetuksessa on ollut selkeä heikennys aikaisempaan tilanteeseen. Muikkuverkko on todistettavasti norpalle vaarallinen pyydys. Nykyisen kalastusrajoitusasetuksen voimassaoloaikana on lokakuun 2020 puoliväliin mennessä ilmoitettu 5 muikkuverkkoon kuollutta norppaa eli yli viidesosa kaikista tällä jaksolla kalanpyydyksiin kuolleista norpista.

Metsähallituksen mukaan saimaannorppien todellinen kuolleisuus on lähes kolme kertaa suurempaa kuin havaittu. Syntyvyyden ja kannan koon muutosten avulla arvioituna saimaannorppien kuolleisuudesta havaittiin esimerkiksi jaksolla 2000–2009 noin 40 %.

Jari Luukkonen
suojelujohtaja
WWF Suomi

Petteri Tolvanen
ohjelmapäällikkö
WWF Suomi

Teemu Niinimäki
suojeluasiantuntija
WWF Suomi